

Smernica o poskytovaní preddavkov vo verejnej správe

Názov organizácie:	OBEC BREZANY
Názov internej smernice:	SMERNICA O POSKYTOVANÍ PREDDAVKOV VO VEREJNEJ SPRÁVE
Dátum vyhotovenia internej smernice:	30.12.2017
Smernicu vypracoval:	Drahomíra Štaffenová, ek. pracovník obce
Za správnosť smernice zodpovedá:	Bc. Iveta Brezianská, starostka obce
Smernicu schválil:	Bc. Iveta Brezianská, starostka obce
Účinnosť internej smernice od	01.01.2018
Účinnosť internej smernice do	

Čl. I

Právna úprava

Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“).

Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 357/2015 Z. z.“).

Čl. II

Úvodné ustanovenia

- (1) Smernica o poskytovaní preddavkov vo verejnej správe upravuje postup pri poskytovaní preddavkov z verejných prostriedkov vo verejnej správe, ako i v prostredí mimo verejnej správy (napr. v podnikateľskom prostredí) a výnimky z tohto postupu, náležitosti zmluvy o poskytnutí preddavku vrátane sankčných mechanizmov pri jej nedodržaní, identifikuje a následne klasifikuje porušenia finančnej disciplíny pri nedodržaní uvedených postupov.
- (2) Poskytnutie preddavku z verejných prostriedkov nie je nárokovateľné, ide o fakultatívnu možnosť, pre ktorú sa poskytovateľ verejných prostriedkov môže, ale nemusí rozhodnúť.
Preddavok môže poskytnúť subjekt verejnej správy z verejných prostriedkov dodávateľovi, ak tento o preddavok požiada; preddavok môže poskytnúť z verejných prostriedkov aj právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorej subjekt verejnej správy poskytol verejné prostriedky v rámci svojej pôsobnosti vyplývajúcej z osobitného zákona (poskytovateľ verejných prostriedkov).

O preddavok sa žiada písomne.

Komentár

O preddavok žiada dodávateľ výkonov a tovarov (ide o dodávku tovaru, práce alebo služieb) písomne poskytovateľa verejných prostriedkov, ktorý má v rámci zmluvného kontraktu s dodávateľom postavenie odberateľa, a to v záujme neskoršieho preukázania žiadosti o preddavok na účely výkonu finančnej kontroly (základná finančná kontrola, finančná kontrola na mieste) alebo auditu (vnútorného auditu alebo vládneho auditu) podľa zákona č. 357/2015 Z. z. Pri poskytovaní preddavku z verejných financií nejde o také poskytnutie verejných financií, pri ktorom vzniká povinnosť výkonu administratívnej finančnej kontroly podľa ustanovenia § 8 zákona č. 357/2015 Z. z., napr. pri poskytnutí dotácie, t. j. verejné financie sa neposkytujú na konečné použitie dodávateľovi, ale ako úhrada vopred dodávateľovi za očakávané (zazmluvnené) dodanie tovaru, práce alebo služby.

- (3) Preddavok sa poskytuje dodávateľovi na základe dodávateľsko-odberateľskej zmluvy uzatvorenej písomne vopred pred poskytnutím preddavku. Dodávateľ je povinný poskytnúť oprávnenej osobe súčinnosť.

Komentár

Obdobne ako pri prechádzajúcej právnej úprave má dodávateľ postavenie tretej osoby. Dodávateľ ako tretia osoba je povinná poskytnúť oprávnenej osobe súčinnosť pri výkone finančnej kontroly a auditu. Podľa ustanovenia § 23 zákona č. 357/2015 Z. z. „oprávnenia ustanovené v § 21 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a povinnosti ustanovené v § 21 ods. 3 písm. a) až c) a ods. 4 sa vzťahujú na tretiu osobu rovnako“.

Pojmy z predchádzajúcej právnej úpravy ako kontrolovaný subjekt, auditovaný subjekt, auditovaná osoba boli nahradené pojmom a „povinná osoba“ a ten, kto je oprávnený kontrolovať alebo auditovať, je „oprávnená osoba“.

Oprávnenu osobou sa teda rozumie orgán verejnej správy, ak vykonáva administratívnu finančnú kontrolu alebo finančnú kontrolu na mieste, správca kapitoly štátneho rozpočtu podľa osobitného predpisu (rozpočtové pravidlá VS), ak vykonáva vnútorný audit, alebo Ministerstvo financií SR, Úrad vládneho auditu podľa § 4 alebo iná právnická osoba podľa § 19 ods. 5 zákona č. 357/2015 Z. z., ak vykonávajú vládny audit.

Povinnou osobou je orgán verejnej správy, jeho vnútorný organizačný útvar a osoba, ak sa u nich vykonáva alebo sa má vykonať administratívna finančná kontrola, finančná kontrola na mieste, vnútorný audit alebo vládny audit.

Osobou sa rozumie právnická osoba a fyzická osoba, ak v jednotlivých ustanoveniach zákona č. 357/2015 Z. z. nie je uvedená iba fyzická osoba alebo iba právnická osoba.

Auditujúcim orgánom je Ministerstvo financií a Úrad vládneho auditu.

- (4) Preddavky z verejných prostriedkov možno poskytovať:

- v základnom režime platnom pre verejnú správu (§ 19 ods. 8 až 11 zákona č. 523/2004 Z. z.),
- v režime podľa osobitných predpisov,
- podľa medzinárodných zmlúv,
- podľa právne záväzných aktov Európskej únie.

Komentár

Z verejných prostriedkov možno poskytovať preddavky. Ustanovenie § 19 ods. 8 až 10 zákona č. 523/2004 Z. z. ustanovuje základný postup pre poskytovanie preddavkov z verejných prostriedkov, t. j. základný režim platný pre verejnú správu.

Základný režim platný pre verejnú správu sa nepoužije na poskytovanie preddavkov:

- *obci a vyššiemu územnému celku (ide o poskytnutie preddavkov určených na voľby obciam a vyšším územným celkom),*
- *pri hospodárení s prostriedkami na financovanie spoločných programov SR a EÚ (ak sa pri realizácii projektov v rámci spoločných programov SR a EÚ poskytujú preddavky, ustanovenia o poskytovaní preddavkov podľa § 19 ods. 8 až 10 citovaného zákona sa nepoužijú – poskytnutý preddavok je považovaný Európskou úniou za oprávnený výdavok).*

Čl. III

Základné pojmy

(1) Verejné prostriedky

Verejnými prostriedkami sú všetky finančné prostriedky, s ktorými nakladá a hospodári každý subjekt verejnej správy vrátane prostriedkov zo zahraničia a odvodov Európskej únie. S verejnými prostriedkami nakladajú a hospodária i subjekty, ktoré nie sú subjektmi verejnej správy, a to právnické a fyzické osoby, ktorým sú poskytované verejné prostriedky subjektmi verejnej správy v rámci ich vecnej pôsobnosti; tieto subjekty môžu z verejných prostriedkov poskytovať preddavky. S účinnosťou od 1. 3. 2012 na účely zákona č. 523/2004 Z. z. sa za verejné prostriedky považujú aj príjmy a výdavky súvisiace s vykonávaním verejného zdravotného poistenia v súlade s jednotnou metodikou platnou pre Európsku úniu a vzťahuje sa na ne povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu podľa § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z.

Komentár

Pojem „verejné prostriedky“ sa používa v zákone č. 523/2004 Z. z., pojem verejné financie sa aplikuje v zákone č. 357/2015 Z. z.

Verejné prostriedky definuje a hospodárenie s nimi upravuje zákon č. 523/2004 Z. z.

Účel, na ktorý možno verejné prostriedky poskytnúť, upravujú osobitné predpisy.

Zákon č. 523/2004 Z. z. s účinnosťou od 1. 9. 2007 v rámci § 19 ods. 3 a 6 zakotvil pre všetky subjekty pri používaní verejných prostriedkov povinnosť postupovať pri poskytovaní preddavkov podľa § 19 ods. 8 až 10 zákona č. 523/2004 Z. z. – uvedené platí na všetky subjekty verejnej správy, ktoré sa rozhodli preddavok poskytnúť, ale i na ostatné právnické a fyzické osoby (mimo sektor verejnej správy), ktorým sa poskytli verejné prostriedky a s „tretou osobou“ vstúpili do dodávateľsko-odberateľských vzťahov. Verejné prostriedky súvisiace s vykonávaním verejného zdravotného poistenia možno použiť len na účely určené osobitným zákonom a pri ich používaní možno realizovať preddavky postupom podľa § 19 ods. 8 až 10 zákona č. 523/2004 Z. z. (stav platí od 1. 3. 2012).

Verejnými financiami sú finančné prostriedky podľa osobitného predpisu [§ 2 písm. a), e) a f) a § 35a zákona č. 523/2004 Z. z.], finančné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na základe medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, finančné prostriedky z rozpočtov členských štátov Európskej únie a finančné prostriedky z rozpočtov iných štátov ako členských štátov Európskej únie určené na

financovanie alebo spolufinancovanie programov Európskej únie; verejnými financiami sú aj vlastné finančné prostriedky osoby určené na financovanie programov realizovaných na základe medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, alebo určené na spolufinancovanie programov Európskej únie. Porovnaním obsahu oboch pojmov je pojem „verejné financie“ širším pojmom ako pojem „verejné prostriedky“.

(2) Preddavok

Preddavok je čiastočná úhrada záväzku pred uskutočnením dohodnutého plnenia. Úhrada vo výške 100 % záväzku pred uskutočnením plnenia nie je preddavkom.

(3) Subjekt verejnej správy

Subjektom verejnej správy je právnická osoba zapísaná v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom SR a zaradená vo verejnej správe.

Komentár

Pod verejnou správou sa rozumie ústredná správa, územná samospráva, fondy sociálneho poistenia a fondy zdravotného poistenia.

(4) Právnická osoba a fyzická osoba

Na účely zákona č. 523/2004 Z. z. právnická osoba a fyzická osoba nie sú subjektmi verejnej správy, ide o subjekty z iných sektorov ekonomiky, ktorým subjekty verejnej správy v rámci svojej vecnej pôsobnosti poskytujú verejné prostriedky.

Komentár

Iným sektorom ekonomiky je sektor finančných korporácií (podnikateľské prostredie) a nefinančných korporácií (tretí sektor – neziskové organizácie, nadácie, združenia a pod.).

Je skutočnosťou, že subjekty verejnej správy sú výlučne len právnickými osobami, len sa tak v zákone č. 523/2004 Z. z. nenazývajú, nazývajú sa všeobecne „subjekt verejnej správy“ alebo sa konkretizujú a uvedie sa napr. „obec“, rozpočtová organizácia“, obec a vyššie územné celky“, Slovenský pozemkový fond a pod.

Verejné prostriedky sú právnickým osobám a fyzickým osobám (len mimo sektor verejnej správy) poskytované na použitie, a to na základe vecnej pôsobnosti ich poskytovateľov (subjektov verejnej správy), ktorej rozsah ustanovujú osobitné zákony. Vecná pôsobnosť na poskytnutie verejných prostriedkov musí byť ustanovená v osobitnom zákone, napr. zákon o poskytovaní dotácií v pôsobnosti určitého rezortu, ustanovenie § 7 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (obec je oprávnená poskytnúť prostriedky z rozpočtu obce právnickej osobe s výnimkou právnických osôb, ktorých zakladateľom je obec, a fyzickej osobe – podnikateľovi, ktoré majú sídlo alebo trvalý pobyt na území obce alebo ktoré pôsobia, vykonávajú činnosť na území obce, alebo poskytujú služby obyvateľom obce, a to za podmienok ustanovených všeobecne záväzným nariadením obce len na podporu všeobecne prospešných služieb, všeobecne prospešných alebo verejnoprospešných účelov, na podporu podnikania a zamestnanosti).

(5) Tretie osoby (dodávateľ)

Aj pre potreby zákona č. 357/2015 Z. z. možno za tretie osoby považovať právnické osoby a fyzické osoby, ktoré majú k povinnej osobe vzťah dodávateľa výkonov, tovarov, prác alebo služieb.

Komentár

Povinnú súčinnosť tretích osôb (dodávateľov) upravuje § 23 zákona č. 357/2015 Z. z. Oprávnenia ustanovené v § 21 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a povinnosti ustanovené v § 21 ods. 3 písm. a) až c) a ods. 4 sa vzťahujú na tretiu osobu rovnako.

Tretia osoba je osoba, ktorá je vo vzťahu k finančnej operácii dodávateľom výkonov, tovarov, prác alebo služieb, alebo akákoľvek iná osoba. Oprávnená osoba pri vykonávaní administratívnej finančnej kontroly, finančnej kontroly na mieste alebo auditu je oprávnená od tretej osoby vyžadovať súčinnosť podľa § 20 ods. 2 písm. b) zákona č. 357/2015 Z. z.

Pojem „tretia osoba“ zákon č. 523/2004 Z. z. nepozná. Dodávateľom sa v zákone č. 523/2004 Z. z. rozumie subjekt mimo sektor verejnej správy, ktorý koná na základe dodávateľsko-odberateľskej zmluvy.

„Právnická osoba a fyzická osoba“ a „dodávateľ“ podľa zákona č. 523/2004 Z. z. a „tretia osoba“ podľa zákona č. 357/2015 Z. z. sú vždy subjektom mimo sektor verejnej správy.

Dodávateľ (podľa zákona č. 523/2004 Z. z.) je na účely výkonu finančnej kontroly alebo auditu treťou osobou (podľa zákona č. 357/2015 Z. z.)

Čl. IV Poskytovanie preddavku

(1) Režim poskytovania preddavkov

Preddavky z verejných prostriedkov sa poskytujú len pri dodržaní podmienky ich písomného dohodnutia vopred v zmluve o dodávke výkonov a tovarov (tovary, služby, práce a iné výkony), a to najviac na obdobie troch mesiacov v závislosti od vecného plnenia dohodnutých dodávok, pričom pred uplynutím tejto lehoty je potrebné poskytnutý preddavok zúčtovať. Opakovane možno preddavok poskytnúť až po zúčtovaní predchádzajúceho preddavku, pričom celkovo je nevyhnutné preddavky finančne vysporiadať najneskôr do konca rozpočtového roka, v ktorom sa poskytli. Suma poskytnutých preddavkov nesmie prekročiť celkovú výšku záväzku.

Komentár

Pri poskytovaní preddavkov z verejných prostriedkov v základnom režime platnom pre verejnú správu sa postupuje podľa pravidiel ustanovených v § 19 ods. 8 až 10 zákona č. 523/2004 Z. z. Tieto postupy sa vzťahujú nielen na subjekty verejnej správy, ale i na právnické a fyzické osoby mimo sektor verejnej správy, ak sa im poskytli verejné prostriedky na použitie a poskytujú preddavok. Nevzťahujú sa na verejné prostriedky uhradené dodávateľovi za dohodnutú dodávku, t. j. na tretiu osobu. Uvedené postupy sa nevzťahujú na preddavky ustanovené osobitnými predpismi, na preddavky podľa medzinárodných zmlúv a podľa právne záväzných aktov Európskej únie, na preddavky obciam a vyšším územným celkom.

(2) Výnimky z režimu

Povinnosť uzatvoriť písomnú dohodu o poskytovaní preddavkov z verejných prostriedkov v zmluve o dodávke výkonov a tovarov sa nevzťahuje na preddavky za dodávku tepla, vody, elektrickej energie, plynu, periodickej a neperiodickej tlače, na úhradu nájomného a preddavkov na pohonné látky poskytované prostredníctvom platobných kariet, na ktoré sa ani nevzťahuje povinnosť finančného vysporiadania preddavkov do konca rozpočtového roka, v ktorom sa poskytli.

- (3) Na základe písomnej zmluvy možno poskytnúť aj preddavok pri obstaraní vojenského materiálu, špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení a hudobných nástrojov v zahraničí (ak neexistuje domáci výrobca a výrobná lehota prevyšuje jeden rok, pričom je od povinného ročného zúčtovania upustené); trvalú zálohu pri vydaní medzinárodnej platobnej karty, ak je jej vydanie nevyhnutné na zabezpečenie zahraničných pracovných ciest; akreditív v prospech zahraničných osôb pri dodávke výkonov a tovarov; preddavok na úhradu zdravotnej starostlivosti; trvalú zálohu na poskytnutie poštových služieb; zábezpeku pri obstaraní výkonov a tovarov (tým nie je dotknuté poskytovanie zábezpeky podľa osobitného predpisu).

Na poskytnutie vyššie uvedených preddavkov sa vyžaduje ich písomné dohodnutie v zmluve vopred, ale nevzťahuje sa na ne povinnosť finančného vysporiadania preddavkov do konca rozpočtového roka, v ktorom sa poskytli.

- (4) Výška preddavku

Preddavok sa poskytuje najviac na tri mesiace. Poskytovateľ preddavku je povinný zvážiť výšku preddavku v nadväznosti na povinnosť hospodárne, efektívne a účinne nakladať s verejnými prostriedkami. Poskytnutie preddavku, jeho výška a účel sa dohodnú v zmluve o poskytnutí preddavku.

Komentár

Od limitovania výšky preddavku sa upustilo, limituje sa len obdobie, na ktoré je možné preddavok poskytnúť – obdobie troch mesiacov. Poskytnutie preddavku nie je povinnosťou poskytovateľa verejných prostriedkov, aj keď dodávateľ o preddavok požiada. Poskytnutie preddavku je rozhodnutím poskytovateľa verejných prostriedkov, ktorý zodpovedá za hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť použitia verejných prostriedkov. Pri obstarávaní tovarov a služieb z verejných prostriedkov, ak dodávateľ požaduje preddavok a poskytovateľ prostriedkov sa rozhodne ho poskytnúť, jeho výška sa dohodne v písomnej zmluve vopred. Poskytovateľ preddavku je ale povinný zvážiť výšku preddavku v nadväznosti na povinnosť hospodárne, efektívne a účinne nakladať s verejnými prostriedkami a vo vzťahu k limitu troch mesiacov ustanoveného v rozpočtových pravidlách verejnej správy, ako aj vo vzťahu k vlastnej súčasnej hospodárskej situácii.

- (5) Zmluva o poskytnutí preddavku z verejných prostriedkov a jej náležitosti

Zmluva o poskytnutí preddavku sa uzatvára písomne a vopred pred poskytnutím preddavku. Obsahom zmluvy je aj účel poskytnutia preddavku a jednoznačná identifikácia dodávky (tovaru, výkonov, služieb a prác) a príp. ďalšie podmienky poskytnutia preddavku. Nevyhnutnou súčasťou zmluvy o poskytnutí preddavku je sankčný mechanizmus pre prípad nedodržania základného režimu platného pre verejnú správu, nedodržania podmienok poskytnutia preddavku, nedodania dodávky (vôbec, oneskorene, v neúplnom rozsahu), nedodržania zmluvy. Sankčný mechanizmus sa nastavuje vo väzbe na konkrétne termíny a lehoty tak, aby bolo zrejmé, odkedy sa sankcia počíta.

Komentár

V záujme dodržania povinnosti hospodárneho, efektívneho a účinného nakladania s verejnými prostriedkami je nevyhnutné v zmluve o poskytnutí preddavku z verejných prostriedkov dohodnúť postup v prípade, že do troch mesiacov dodávateľ práce vo výške poskytnutého preddavku nevykoná alebo výkony, tovar, služby nedodá vôbec alebo čiastočne, príp. oneskorene.

Vhodným opatrením je dohodnutie vrátenia preddavku v zmluvných podmienkach, t. j. ak nebude preddavok v zákonnej lehote (tri mesiace) zúčtovaný, treba ho vrátiť v plnej výške (určiť termín dokedy), pre prípad nemožnosti vrátenia preddavku alebo jeho časti z titulu jeho preinvestovania dohodnúť sankcionovanie. Je potrebné do zmluvy o poskytnutí preddavku zapracovať postup v prípade, ak dodávka nebude dodaná vôbec (povinnosť vrátenia preddavku v určenej lehote vrátane sankcie). Preddavok možno aj opakovane poskytnúť, opäť však len na tri mesiace, ale v neobmedzenej výške, pričom súčet preddavkov v rámci rozpočtového roka nesmie presiahnuť v zmluve vopred dohodnutú výšku preddavku. Lehotu troch mesiacov na zúčtovanie preddavku nemožno v žiadnom prípade predĺžiť. Pri poskytovaní preddavkov je zavedená povinnosť poskytnutý preddavok vysporiadať do konca rozpočtového roka – týka sa len zmluvne dohodnutých preddavkov podľa § 19 ods. 8 zákona č. 523/2004 Z. z.

Čl. V

Povinnosti a oprávnenia dodávateľa

(1) Práva a povinnosti dodávateľa

Dodávateľ môže písomne požiadať odberateľa o poskytnutie preddavku. Odberateľom na účely dodávateľsko-odberateľských zmlúv sa rozumie subjekt verejnej správy alebo právnická osoba a fyzická osoba, ak sa jej poskytnú verejné prostriedky na použitie a ktorá preddavok poskytuje. Dodávateľ nie je oprávnený vyžadovať preddavok bez uzatvorenia písomnej zmluvy o poskytnutí preddavku vopred. Dodávateľ nie je oprávnený na poskytnutie verejných prostriedkov vrátane preddavkov z verejných prostriedkov inému subjektu. Dodávateľ je povinný za verejné prostriedky vrátane preddavkov dodať odberateľovi zmluvne dohodnutú dodávku. Dodávateľ je povinný v prípade, ak nemôže dohodnutú dodávku realizovať, vrátiť verejné prostriedky odberateľovi [uvedené odporúčame zaviesť ako podmienku poskytnutia preddavku spojenú s povinnosťou vrátenia verejných prostriedkov podľa § 31 ods. 7 druhá veta zákona č. 523/2004 Z. z.; v takomto prípade sa pri porušení tejto podmienky uplatní rovnaký postup vrátane sankcie ako pri porušení finančnej disciplíny podľa § 31 odseku 1 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z.]. Povinnosti dodávateľa vrátane sankčných opatrení sú súčasťou zmluvy o poskytnutí preddavku z verejných prostriedkov.

Komentár

Podmienky dodávateľsko-odberateľskej zmluvy majú upravovať povinnosť vrátiť verejné prostriedky odberateľovi, ktorý dodávku objednal, ak dodávateľ nemôže dohodnutú dodávku splniť.

Sankčný mechanizmus sa určuje pre prípad nevrátenia preddavku, ak dodávateľ dodávku nedodá alebo ju dodá neskoro, alebo ju dodá len čiastočne. Zmluva má upravovať všetky následné postupy a riešenia, ak nebudú podmienky na poskytnutie preddavku a náležitosti zmluvy zo strany dodávateľa splnené.

(2) Subdodávateľ

Dodávateľ môže do plnenia dodávky dohodnutej v dodávateľsko-odberateľskej zmluve zapojiť subdodávateľa za podmienky, že dodávateľ preukáže vlastnú „pridanú hodnotu“ na plnení dodávky, t. j. že nemá postavenie sprostredkovateľa. Takýto subdodávateľ má postavenie dodávateľa. Zodpovednosť za plnenie dodávateľsko-odberateľskej zmluvy vrátane zodpovednosti za umožnenie bezdôvodného obohatenia získaním finančného prospechu z verejných prostriedkov nesie odberateľ (subjekt verejnej správy alebo právnická osoba, alebo fyzická osoba, ktorej sa poskytnú verejné prostriedky, ktoré poskytujú preddavok z verejných prostriedkov).

Komentár

Ak pri sprostredkovaní dodávky subdodávateľ zabezpečí dodávku v plnej miere a „pridanú hodnotu“ dodávateľa nemožno preukázať, lebo neexistuje, je takýto postup v rozpore s podmienkou dodržiavania hospodárnosti pri nakladaní s verejnými prostriedkami.

Subdodávateľ obdobne ako dodávateľ nemôže verejné prostriedky poskytnúť ďalej, verejné prostriedky môže len použiť na zabezpečenie dodávky.

Pretože dodávateľ, ako aj subdodávateľ nie sú povinní dodržiavať finančnú disciplínu, zodpovednosť za nehospodárne nakladanie s verejnými prostriedkami v režime dodávateľ – subdodávateľ, v ktorom dodávateľ plní len úlohu sprostredkovateľa, je v plnom rozsahu na odberateľovi, ktorý za verejné prostriedky objednal dodávku (subjekt verejnej správy alebo právnická osoba a fyzická osoba, ktorej verejné prostriedky poskytol subjekt verejnej správy v rámci svojej pôsobnosti ustanovenej osobitným zákonom).

Odberatelia dodávky (poskytovatelia verejných prostriedkov) sú povinní pri nakladaní a hospodárení s verejnými prostriedkami dodržiavať finančnú disciplínu, súčasne sú oprávnení na poskytovanie preddavkov z verejných prostriedkov. Tretia osoba (dodávateľ) nie je oprávnená na nakladanie s verejnými prostriedkami – za verejné prostriedky na základe dodávateľsko-odberateľskej zmluvy je povinná odberateľovi dodať v zmluve dohodnutú dodávku. Zrealizovaním dodávateľsko-odberateľskej zmluvy dochádza ku konečnému použitiu verejných prostriedkov – úhradou verejných prostriedkov za dodávku tovaru, výkonov, služieb a prác vrátane preddavkov odberateľom dodávateľovi strácajú tieto finančné prostriedky charakter verejných prostriedkov a stávajú sa vlastnými prostriedkami dodávateľa (tretej osoby), na ktoré sa nevzťahuje povinnosť dodržiavať finančnú disciplínu.

(3) Subdodávka

Subdodávateľský režim vzniká vtedy, keď tretia osoba – dodávateľ, uzatvorí so subjektom verejnej správy, resp. s právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorej sa poskytnú verejné prostriedky, dodávateľsko-odberateľskú zmluvu o dodaní dodávky a súčasne pri zabezpečovaní tejto dodávky dodávateľ spolupracuje so subdodávateľom.

Komentár

Pri uvedenej spolupráci subdodávateľ má zmluvu len s dodávateľom, ktorý uzatvára zmluvu o dodávke so subjektom verejnej správy. Pri výkone finančnej kontroly alebo auditu, t. j. pri kontrole/overovaní realizovaného výdavku v povinnej osobe, ku ktorej má dodávateľ postavenie tretej osoby, môže vzniknúť pochybnosť o oprávnenosti postupu, pri ktorom tretia osoba (dodávateľ) v súvislosti s realizovaním

v dodávateľsko-odberateľskej zmluve dohodnutej dodávky použila verejné prostriedky na realizáciu subdodávky, a to hlavne vo vzťahu k zásade, že dodávateľ má za verejné prostriedky dodať odberateľovi dohodnutú dodávku. Dôležité je preukázanie „pridanej hodnoty“ zo strany dodávateľa.

Pri verejných prostriedkoch treba otázku subdodávok posudzovať predovšetkým v záujme zamedzenia neoprávneného obohatenia z verejných prostriedkov (mechanizmus sprostredkovateľa). Pokiaľ nedošlo k sprostredkovaniu, kontrakt medzi dodávateľom a subdodávateľom sa nepovažuje za poskytnutie verejných prostriedkov a nevzniká pre subdodávateľa povinnosť dodržiavať finančnú disciplínu.

Čl. VI

Ďalšie druhy preddavkov

(1) Preddavky podľa osobitných predpisov

Okrem preddavkov z verejných prostriedkov poskytovaných v základnom režime platnom pre verejnú správu na základe dodávateľsko-odberateľskej zmluvy možno poskytovať aj preddavky podľa osobitných predpisov.

Komentár

Osobitným predpisom je napr. zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), Občiansky súdny poriadok, zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii, zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii. Preddavky poskytované podľa osobitných zákonov sa neposkytujú v základnom režime platnom pre verejnú správu (podľa § 19 ods. 8 až 10 zákona č. 523/2004 Z. z.), ale režim poskytovania preddavkov podľa osobitných predpisov má ustanoviť výlučne osobitný zákon. Ide o preddavky veľmi osobitného charakteru, napr. úhrada preddavkov exekútorovi v rámci exekučného konania, úhrada preddavkov na trovy konkurzného konania, preddavok na právne služby. Režim poskytnutia preddavku podľa osobitných predpisov spravidla osobitný predpis špeciálne neupravuje, úpravy v jednotlivých osobitných zákonoch sa obmedzujú na ustanovenie povinnosti poskytnutia preddavku oprávnenému, ináč povinný ďalej nekoná.

Na poskytnutie preddavku podľa osobitných predpisov má subjekt verejnej správy právo a týmto postupom neporušuje finančnú disciplínu a poskytnutie tohto preddavku nie je potrebné dohodnúť písomne v zmluve, neplatí naň limit troch mesiacov a ani povinnosť finančného vysporiadania na konci roka – poskytuje sa výlučne režimom ustanoveným príslušným osobitným zákonom, ak je ustanovený.

(2) Preddavky podľa medzinárodnej zmluvy

V súlade s čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb.) pred slovenskou legislatívou majú prednosť:

- medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách,
- medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon,
- medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Ak medzinárodná zmluva určuje postup pri poskytovaní preddavku z prostriedkov poskytovaných zo zahraničia, poskytujú sa preddavky podľa spôsobu určeného v tejto zmluve.

Komentár

Na poskytovanie preddavkov podľa vyššie uvedených medzinárodných zmlúv sa nevzťahuje postup podľa § 19 ods. 8 až 10 zákona č. 523/2004 Z. z. a ani sa ne nevzťahuje povinnosť dodržiavať finančnú disciplínu podľa § 31 ods. 1 písm. l) cit. zákona.

(3) Preddavky podľa právne záväzných aktov ES a EÚ

V súlade s čl. 7 ods. 2 Ústavy SR Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

Základný režim na poskytovanie preddavkov z verejných prostriedkov sa nepoužije na poskytovanie preddavkov pri hospodárení s prostriedkami na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie.

Komentár

Od roku 2007 je aplikácia základného režimu pre poskytovanie preddavkov platného pre verejnú správu vylúčená pre poskytovanie preddavkov vo vzťahu k spoločným programom Slovenskej republiky a Európskej únie, pričom nie je relevantné, či právne záväzné akty Európskej únie obsahujú alebo neobsahujú osobitný spôsob poskytovania preddavku z prostriedkov Európskej únie. Poskytnutý preddavok je považovaný Európskou úniou za oprávnený výdavok. Preddavky sa v týchto prípadoch poskytujú v súlade s pravidlami podľa jednotlivých koncepcií finančného riadenia príslušných finančných nástrojov.

(4) Preddavok obci a vyššiemu územnému celku

Pravidlá ustanovené na poskytovanie preddavkov z verejných prostriedkov v základnom režime platnom pre verejnú správu sa nevzťahujú na poskytovanie preddavkov obci a vyššiemu územnému celku.

Komentár

Podľa § 19 ods. 11 zákona č. 523/2004 Z. z. ustanovenia odsekov 8 až 10 citovaného paragrafu sa nepoužijú na poskytovanie preddavkov obci a vyššiemu územnému celku a pri hospodárení s prostriedkami na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie.

Poskytnutie prostriedkov (preddavkov) určených na voľby obciam a vyšším územným celkom nie je v základnom režime poskytovania preddavkov platnom pre verejnú správu – pravidlá ustanovené zákonom č. 523/2004 Z. z. na poskytovanie preddavkov z verejných prostriedkov sa nevzťahujú na poskytovanie preddavkov obci a vyššiemu územnému celku.

Čl. VII

Finančná disciplína

(1) Povinnosť dodržiavať finančnú disciplínu

Subjekt verejnej správy je povinný pri hospodárení s verejnými prostriedkami dodržiavať finančnú disciplínu. Právnická osoba a fyzická osoba, ktorej boli verejné prostriedky poskytnuté na použitie, je povinná pri nakladaní a hospodárení s verejnými prostriedkami dodržiavať finančnú disciplínu. Tretia osoba (dodávateľ) nie je povinná dodržiavať finančnú disciplínu.

Komentár

Subjekt verejnej správy pri nakladaní s verejnými prostriedkami je povinný dodržiavať finančnú disciplínu v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. Uvedené dosiahne dodržiavaním platných zásad rozpočtového hospodárenia ustanovených v zákone č. 523/2004 Z. z. a v osobitných zákonoch. Na poskytovanie preddavkov subjektom verejnej správy sa vzťahuje § 19 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. (pri poskytovaní preddavkov z verejných prostriedkov je povinný postupovať podľa § 19 ods. 8 až 10 zákona č. 523/2004 Z. z.).

Pri poskytnutí verejných prostriedkov právnickej osobe alebo fyzickej osobe subjektom verejnej správy v rámci jeho vecnej pôsobnosti tieto finančné prostriedky sú naďalej verejnými prostriedkami, a to až do ich konečného použitia (napr. poskytnutie preddavku), a preto pri hospodárení s nimi sa povinne dodržiava finančná disciplína. Ide o poskytnutie verejných prostriedkov mimo sektor verejnej správy, na ktoré sa vzťahujú základné zásady rozpočtového hospodárenia, predovšetkým však ustanovenie § 19 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z., podľa ktorého právnické osoby a fyzické osoby, ktorým sa poskytujú verejné prostriedky

- *zodpovedajú za hospodárenie s nimi,*
- *sú povinné pri ich používaní zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia,*
- *pri poskytovaní preddavkov z verejných prostriedkov sú povinné postupovať podľa § 19 ods. 8 až 10 zákona č. 523/2004 Z. z.*

(2) Porušenie finančnej disciplíny

Porušením finančnej disciplíny je úhrada preddavku z verejných prostriedkov v rozpore s postupmi ustanovenými v zákone č. 523/2004 Z. z. alebo v rozpore s podmienkami určenými pri poskytnutí verejných prostriedkov. Ide o nasledovné prípady:

- ak preddavok v rozpore so zákonom a podmienkami poskytnutia poskytuje subjekt verejnej správy,
- ak preddavok v rozpore so zákonom a podmienkami poskytnutia poskytuje právnická osoba alebo fyzická osoba mimo sektor verejnej správy, ktorej boli verejné prostriedky poskytnuté subjektom verejnej správy v rámci jeho pôsobnosti.

Komentár

Verejné prostriedky poskytnuté subjektom verejnej správy v rámci jeho vecnej pôsobnosti právnickej osobe alebo fyzickej osobe sú verejnými prostriedkami až do ich konečného použitia. Konečným použitím verejných prostriedkov je aj poskytnutie preddavku, a preto poskytnutie preddavku subjektom mimo sektor verejnej správy (právnickou osobou alebo fyzickou osobou) musí byť v súlade s postupmi

ustanovenými v § 19 ods. 8 až 10 zákona č. 523/2004 Z. z. Nedodržaním tohto postupu sa porušuje finančná disciplína podľa § 31 ods. 1 písm. l) zákona č. 523/2004 Z. z. Tretia osoba, ktorá má k povinnej osobe vzťah dodávateľa tovarov, výkonov, prác a služieb (dodávateľ), nie je povinná dodržiavať finančnú disciplínu, pretože sa zmluvne dohodnutý vzťah realizuje na základe dodávateľsko-odberateľskej zmluvy podľa Obchodného zákonníka a dodávateľ je povinný za dohodnutých podmienok a za poskytnuté verejné prostriedky dodať odberateľovi dohodnuté množstvo výkonov, prác, tovarov alebo služieb – dodávateľ nenakladá a nehospodári s verejnými prostriedkami, nie je oprávnený na ich ďalšie poskytnutie a použitie a nevzťahuje sa naňho povinnosť dodržiavať finančnú disciplínu.

(3) Sankcie za porušenie finančnej disciplíny

Úhradou preddavku z verejných prostriedkov v rozpore so základným režimom poskytovania preddavku platným pre verejnú správu alebo v rozpore s podmienkami určenými pri poskytnutí verejných prostriedkov sa porušuje finančná disciplína. Za toto porušenie finančnej disciplíny sa subjektu, ktorý finančnú disciplínu porušil, v správnom konaní neukladá žiadna sankcia. Subjekt verejnej správy, ktorý porušil finančnú disciplínu, je povinný uplatniť voči zamestnancovi zodpovednému za porušenie finančnej disciplíny postupy podľa osobitných predpisov.

Komentár

Porušenie finančnej disciplíny je ustanovené v § 31 ods. 1 písm. l) zákona č. 523/2004 Z. z.

Postupmi podľa osobitných predpisov sú postupy napr. podľa zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce.

Subjekt mimo sektor verejnej správy, ak nakladal s verejnými prostriedkami tak, že došlo k porušeniu finančnej disciplíny, nie je povinný uplatniť postupy podľa osobitných predpisov voči svojmu zamestnancovi, ktorý zodpovedá za porušenie finančnej disciplíny.

Čl. VIII

Povinnosti pri poskytovaní preddavkov a sankcie

(1) Povinnosti poskytovateľov verejných prostriedkov

Subjekty, ktoré nakladajú a hospodária s verejnými prostriedkami, zodpovedajú za hospodárenie s nimi a sú povinné pri ich používaní zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia, pričom preddavky môžu poskytovať len na základe písomnej zmluvy o poskytovaní preddavkov, a to uzatvorenej písomne vopred pred poskytnutím preddavku. Preddavok sa poskytuje najviac na tri mesiace a po uplynutí tohto obdobia musí byť zúčtovaný; preddavok podlieha aj povinnosti ročného zúčtovania preddavku.

Komentár

Preddavky v základnom režime platnom pre verejnú správu sa poskytujú podľa § 19 ods. 8 až 10 zákona č. 523/2004 Z. z.

(3) Sankcia za nesplnenie povinnosti vyplývajúcej zo zákona

Za nesplnenie povinnosti pri poskytovaní preddavkov z verejných prostriedkov dodržiavať základný režim platný pre verejnú správu môže MF SR a miestne príslušná správa finančnej kontroly poskytovateľovi (subjektu verejnej správy alebo právnickej osobe a fyzickej osobe, ktorej sa poskytnú verejné prostriedky, z ktorých poskytnú preddavok) uložiť pokutu.

Komentár

Za nedodržanie akejkoľvek povinnosti ustanovenej zákonom č. 523/2004 Z. z. môže MF SR subjektu, ktorému z citovaného zákona vyplýva povinnosť, uložiť pokutu do výšky stanovenej v § 32 citovaného zákona (40 000 eur); orgán vládneho auditu môže v prípadoch podľa § 8a ods. 10, § 19 ods. 3 a 6 citovaného zákona uložiť pokutu právnickej a fyzickej osobe a subjektu verejnej správy až do výšky 40 000 eur. Na správu pohľadávky štátu vzniknutej z tohto titulu sa vzťahuje osobitný predpis, ktorým je zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov. Pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu.

Čl. IX Finančná kontrola

- (1) Finančná kontrola poskytovania preddavku z verejných prostriedkov sa vykonáva ako základná finančná kontrola a ako finančná kontrola na mieste. Základná finančná kontrola sa vykonáva pred uzatvorením zmluvy o poskytnutí preddavku a pred uskutočnením finančnej operácie (poskytnutím preddavku). Finančná kontrola na mieste sa vykonáva podľa potreby pred poskytnutím preddavku (overí sa, či boli splnené podmienky poskytnutia preddavku) alebo aj po poskytnutí preddavku (overí sa, či bola dodaná dodávka vo výške poskytnutého preddavku alebo či bol preddavok zúčtovaný alebo sa overí nielen splnenie podmienok poskytnutia preddavku, ale i ich požadovaná udržateľnosť).

Komentár

Základnou finančnou kontrolou oprávnená osoba (subjekt verejnej správy) overuje každú pripravovanú, vykonávanú a uskutočnenú finančnú operáciu. Poskytnutie preddavku je finančnou operáciou – ide o použitie verejných prostriedkov spravidla bezhotovostne. Aj keď sa preddavok „poskytuje“, ide v podstate o konečné použitie verejných prostriedkov a v žiadnom prípade sa nevykonáva administratívna finančná kontrola podľa § 8 zákona č. 357/2015 Z. z. Finančnou operáciou je aj uzatvorenie zmluvy o poskytnutí preddavku (právny úkon).

Povinná osoba (subjekt verejnej správy) overuje finančnou kontrolou na mieste vybranú finančnú operáciu vo svojom rozpočte alebo v rozpočte kapitoly štátneho rozpočtu, ktorú spravuje, vrátane verejných prostriedkov poskytnutých z tohto rozpočtu právnickým osobám a fyzickým osobám

- (2) Finančnou operáciou je
- uzatvorenie zmluvy o poskytnutí preddavku z verejných prostriedkov
 - úhrada preddavku.
- Finančné operácie nemožno vykonať alebo v nich pokračovať bez ich overenia základnou finančnou kontrolou.

- (3) Základná finančná kontrola sa vykonáva v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. Jej vykonanie potvrdzujú osoby na to oprávnené na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou súlad so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. uvedením svojho mena a priezviska, podpisu, dátumu vykonania základnej finančnej kontroly a vyjadrenia, či je alebo nie je možné finančnú operáciu alebo jej časť vykonať, v nej pokračovať alebo vymáhať poskytnuté plnenie, ak sa finančná operácia alebo jej časť už vykonala.

Finančnú operáciu nemožno vykonať bez splnenia náležitostí uvedených v ods. 3.

Komentár

Základná finančná kontrola sa vykonáva v súlade s § 7 zákona č. 357/2015 Z. z. Základnou finančnou kontrolou sa so zameraním na hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť použitia verejných prostriedkov overuje súlad finančnej operácie so schváleným rozpočtom orgánu verejnej správy, rozpočtom na dva nasledujúce rozpočtové roky, ak financovanie finančnej operácie alebo jej časti neskončí v príslušnom rozpočtovom roku a ide o realizáciu verejného obstarávania podľa osobitného predpisu v orgáne verejnej správy, ktorým je štátna rozpočtová organizácia, a ak sa výdavky na tento účel vynaložia aj počas nasledujúcich dvoch rozpočtových rokov, s osobitnými predpismi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a na základe ktorých sa Slovenskej republike poskytujú prostriedky zo zahraničia, uzatvorenými zmluvami, rozhodnutiami vydanými na základe osobitných predpisov alebo s internými aktmi riadenia o hospodárení s verejnými prostriedkami. Orgánom verejnej správy sa rozumie subjekt sektora verejnej správy podľa osobitného predpisu (§ 3 zákona č. 523/2004 Z. z.) a právnická osoba, ktorej prostredníctvom sa poskytujú prostriedky Európskej únie [§ 2 písm. e) zákona č. 523/2004 Z. z.].

Dokladom súvisiacim s pripravovanou finančnou operáciou nie je „spisový obal“, pretože zmluvu alebo doklad o úhrade preddavku možno zo spisového obalu vybrať a príp. zameniť za iný dokument alebo doklad.

- (4) Zásady pre výkon finančnej kontroly na mieste a auditu

Pri výkone finančnej kontroly na mieste a auditu (vládneho ako i vnútorného) vo vzťahu k poskytovaniu preddavkov z verejných prostriedkov sa akceptuje nasledovné:

- a) verejné prostriedky sú verejnými prostriedkami až do ich konečného použitia, a to aj v prípade, ak sa s nimi nakladá mimo sektor verejnej správy,
- b) úhrada verejných prostriedkov dodávateľovi vrátane preddavkov je ich konečným použitím,
- c) dodávateľ (subdodávateľ) nie je povinný dodržiavať finančnú disciplínu,
- d) subdodávka sa akceptuje jedine pri doržaní podmienky, že nevzniká sprostredkovanie, t. j. dodávateľ preukázane vytvorí „pridanú hodnotu“ k dodávke od sprostredkovateľa a nedochádza k bezdôvodnému obohateniu získaním finančného prospechu z verejných prostriedkov (u dodávateľa).

Komentár

Pri výkone finančnej kontroly na mieste a auditu (vládneho a vnútorného) sa overuje, či tretia osoba (dodávateľ) preukázateľne potrebovala na zabezpečenie dohodnutej

dodávky subdodávku. Za subdodávku ale nemožno považovať celú dodávku, ktorú subdodávateľ dodá dodávateľovi, pričom tento bez ďalších spracovateľských zásahov (bez vlastnej „pridanej hodnoty“ na subdodávke) túto hotovú subdodávku dodá ako dohodnutú dodávku odberateľovi, t. j. dodávateľ vystupuje ako sprostredkovateľ. Realizácia uvedeného postupu je vážnym zanedbaním zásad rozpočtového hospodárenia a nakladania s verejnými prostriedkami zo strany poskytovateľa, ktorý mal takúto dodávku, ktorá bola aj subdodávku, rovno objednať u subdodávateľa za nižšiu cenu (na túto cenu v režime sprostredkovania sa nabaľuje ešte zisk dodávateľa) a zabezpečiť tak dodržanie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri nakladaní s verejnými prostriedkami. Dodávateľ a ani subdodávateľ nie sú povinní dodržiavať finančnú disciplínu, pretože nehospodária s verejnými prostriedkami. Finančnú disciplínu porušuje pri hospodárení s verejnými prostriedkami objednávateľ dodávky (subjekt verejnej správy alebo právnická osoba, alebo fyzická osoba, ktorej boli verejné prostriedky poskytnuté na použitie), a to tým, že akceptoval sprostredkovateľský režim pri realizácii dodávateľsko-odberateľskej zmluvy, čím nezabezpečil také hospodárenie a nakladanie s verejnými prostriedkami, ktoré by zamedzilo bezdôvodné obohatenie získaním finančného prospechu z verejných prostriedkov, čím došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. g) zákona č. 523/2004 Z. z. Uvedené porušenie finančnej disciplíny sa v správnom konaní sankcionuje pokutou od 200 eur do 3 300 eur.

Za subdodávku sa považuje také nevyhnutné dodanie napr. polotovarov, spracovaním alebo úpravou ktorých dodávateľ pripraví dodávku pre odberateľa. Pri posudzovaní je dôležitá tzv. „pridaná hodnota“, ktorú dodávateľ vykoná, resp. pridá k subdodávke. V takto realizovanej dodávke spolu so subdodávku nie je dôvod na spochybnenie realizovaného výdavku (preddavku) u kontrolovaného subjektu, resp. auditovanej osoby kontrolným orgánom, resp. auditujúcim orgánom. V súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. aj subdodávateľ má postavenie tretej osoby a pri výkone finančnej kontroly na mieste či vládneho auditu/vnútorneho auditu je povinný poskytnúť zo zákona súčinnosť požadovanú oprávnenou osobou.

Čl. X

Audit

Pri audite vykonávanom ako vnútorný audit alebo ako vládny audit, zameranom na overenie a hodnotenie finančnej operácie, ktorou je uzatvorenie zmluvy o poskytnutí preddavku z verejných prostriedkov a úhrada preddavku z verejných prostriedkov, sa akceptujú zásady, pravidlá a postupy uvedené v tejto smernici aj vo vzťahu k výkonu finančnej kontroly týchto finančných operácií.

Komentár

Aj v rámci výkonu auditu auditor overuje poskytovanie preddavkov z verejných prostriedkov vrátane zmluvy o poskytnutí preddavku z verejných prostriedkov, pričom sa aplikujú aj zásady platné pre výkon finančnej kontroly.

Čl. XI

Sankcie pri nevykonaní základnej finančnej kontroly a iné dosahy

- (1) Ak zamestnanec povinnej osoby nevykoná základnú finančnú kontrolu, vykoná základnú finančnú kontrolu v rozpore s § 7 ods. 2 a 3 zákona č. 357/2015 Z. z. alebo je jeho vyjadrenie podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. nesprávne, auditujúci orgán (MF SR a Úrad vládneho auditu) alebo správca kapitoly štátneho rozpočtu, ak vykonal vnútorný audit, je oprávnený uložiť zamestnancovi pokutu do 3 000 eur.
- (2) Za nesplnenie povinností uvedených v § 7 zákona č. 357/2015 Z. z. auditujúci orgán (MF SR a Úrad vládneho auditu) alebo správca kapitoly štátneho rozpočtu, ak vykonal vnútorný audit, je oprávnený uložiť orgánu verejnej správy (povinnej osobe) pokutu do 100 000 eur.
- (3) Uložením pokuty nezanikajú povinnosti, za ktorých porušenie sa pokuta uložila.
- (4) Samotné nevykonanie základnej finančnej kontroly nie je porušením finančnej disciplíny podľa zákona č. 523/2004 Z. z., ale môže viesť k jej porušeniu. Zodpovednosť za porušenie finančnej disciplíny v tomto prípade nesú tí zamestnanci, ktorí nevykonali základnú finančnú kontrolu finančnej operácie alebo jej časti vôbec, alebo ju vykonali v rozpore s § 7 ods. 2 a 3 zákona č. 357/2015 Z. z. alebo ich vyjadrenie podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. bolo nesprávne.

Komentár

Základnú finančnú kontrolu vykonávajú zamestnanci orgánu verejnej správy pri používaní/poskytovaní verejných prostriedkov za príslušnú oblasť, napr. za rozpočet, za verejné obstarávanie, za dopravu, za účtovníctvo, za správu majetku. Touto kontrolou sa neoveruje len finančná operácia pripravovaná, ale i taká, ktorá sa práve realizuje alebo ktorá už je uskutočnená. Uvedení zamestnanci tak následne na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou potvrdzujú súlad so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. uvedením svojho mena a priezviska, podpisu, dátumu vykonania základnej finančnej kontroly a vyjadrenia, či je alebo nie je možné finančnú operáciu alebo jej časť vykonať, v nej pokračovať alebo vymáhať poskytnuté plnenie, ak sa finančná operácia alebo jej časť už vykonala.

Nevykonanie samotnej základnej finančnej kontroly ale nie je porušením finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. – nevykonanie základnej finančnej kontroly len nezamedzí porušeniu finančnej disciplíny pri nakladaní a hospodárení s verejnými prostriedkami. Zodpovednosť je v tomto prípade na tých zamestnancoch, ktorí pochybili pri výkone základnej finančnej kontroly.

Podrobnosti o ukladaní uvedených pokút a o ukladaní ďalších pokút a o ich rozpočtovom určení sú obsahom ustanovenia § 28 zákona č. 357/2015 Z. z.